

Selecció de llibres ingressats a la biblioteca de l'Acadèmia

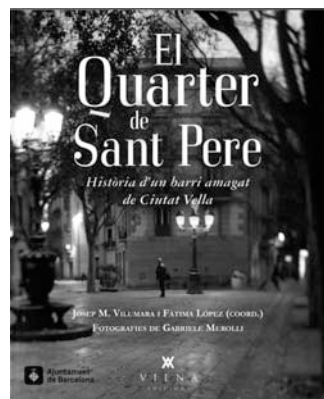
Begoña Forteza Casas

Bibliotecària i arxivera de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. biblioteca@racba.org

Josep M. VILUMARA i Fàtima LÓPEZ (coord.) (fotografies de Gabrielle MEROLLI), *El Quarter de Sant Pere. Història d'un barri amagat de Ciutat Vella*, Barcelona, Ajuntament de Barcelona-Viena Edicions, 2014.

190 pàg., 27 x 20'1 cm, il. b/n i color (català).

Passejar pel barri de Sant Pere de Barcelona, Quarter de Sant Pere fins la segona meitat del segle XX, esdevé tota una descoberta cognitiva i sorprenent. Es tracta d'una zona de la ciutat desconeguda, malgrat la seva importància, i que encara no ha estat envaïda pel turisme de masses, mantenint intacta la seva idiosincràsia. Aquesta publicació, de caràcter divulgatiu malgrat el rigor històric i artístic del seu contingut, pretén apropar-nos a la riquesa que s'amaga als carrers i places d'aquest barri i a l'esperit creatiu i emprenedor que va caracteritzar, des de bon principi, els seus habitants. Els autors i fotògraf d'aquest llibre, coordinats pels historiadors Josep M. Vilumara i Fàtima López, en fan una descripció multidisciplinària que emfatitza el seu passat artesà i industrial i treu a la llum la història del lloc on es va originar la Barcelona del seny i la rauxa que s'ha donat a conèixer al món.

Carlos G. NAVARRO i José Luis Díez, *José de Madrazo [1781-1859]. Dibujos*, Santander, Fundación Botín, 2014.

92 pàg., 20'4 x 14'1 cm, il. color (castellà i anglès).

La descoberta, l'any 2006, de més de quatre-cents dibuixos de José de Madrazo, en possessió dels seus descendents, va suposar una gran revelació per a la història de l'art espanyol i un replantejament de la personalitat artística de l'autor. Fins al moment, Madrazo era conegut com el gran mestre del Neoclassicisme espanyol i valorat sobretot per les seves pintures d'història; la seva faceta com a dibuixant era gairebé irrellevant degut a l'escassetat d'obra. Aquest catàleg, resultat de l'exposició celebrada a la Fundació Botín del 12 de juny al 14 de setembre de 2014, reuneix una acurada selecció de dibuixos mai exposats fins al moment donant a conèixer al públic un dibuixant d'una qualitat excepcional. Molts, són la base dels seus retrats i composicions històriques però d'altres, com ara els nus acadèmics, les al·legories o els paisatges tenen valor per si mateixos; tots ells mostren el domini de la tècnica d'un artista decisiu en el panorama artístic de l'època.

Jordi À. CARBONELL, *Josep Tapiró, pintor de Tànger*, Barcelona, Museu Nacional d'Art de Catalunya-Universitat Rovira i Virgili, 2014 (Monografies, 1).

222 pàg., 24 x 21 cm, il. b/n i color (català i anglès).

Del 17 d'abril al 14 de setembre de 2014 es va poder visitar al Museu Nacional d'Art de Catalunya l'exposició de petit format *Josep Tapiró, pintor de Tànger*. Les 25 aquarel·les realitzades pel pintor durant la seva etapa tangerina, algunes propietat del MNAC i d'altres cedides per diversos museus àrabs, van mostrar al públic l'excel·lent qualitat del pintor orientalista. Tapiró va plasmar la realitat d'una societat gairebé medieval que estava a punt de desaparèixer, esdevenint un artista valorat en la seva època. Malauradament, després de la seva mort, diverses circumstàncies van desencadenar un oblit immemorable de la seva figura a la qual ara es vol fer justícia. El comissari de la mostra, Jordi À. Carbonell, ha realitzat una minuciosa tasca d'investigació que es recull al catàleg i que contextualitza l'art i la biografia de Tapiró per recuperar-lo, dins del marc del nou projecte del MNAC, basat en la recuperació d'artistes catalans oblidats.

José María LAFUENTE (ed.), *La idea de Arte*, Heras (Cantàbria), Ediciones La Bahía-Museo de Arte Moderno y Contemporáneo de Santander, 2014.

433 pàg., 23'5 x 17'1 cm, il. b/n i color (castellà i anglès).

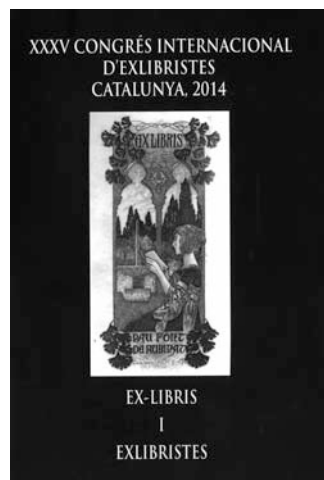
L'any 2002 el col·leccionista José M. Lafuente va crear l'anomenat "Archivo Lafuente" amb l'objectiu de fomentar la investigació artística de les avantguardes a la postmodernitat a l'Estat espanyol. És una col·lecció de 120.000 documents (llibres, revistes, cartells, correspondència, fotografies, llibres d'artista, etc.), als quals se sumen unes 2.000 obres d'art. L'exposició, celebrada al Museo de Arte Moderno y Contemporáneo de Santander (17 de juliol-14 de desembre de 2014), va donar a conèixer les línies conceptuals de construcció de l'arxiu, mostrant part de l'extens fons artístic i documental organitzat en forma de vint-i-vuit paraules claus o conceptes que remetien a les "entrades" d'un arxiu convencional. Aquest catàleg recull el contingut de la mostra i també les aportacions dels especialistes sobre l'ideari artístic de l'arxiu i el seu futur com a eina rellevant d'investigació.

Marià CASAS HIERRO, *Ex-Libris i Exlibristes*, Tarragona, Associació Catalana d'Exlibristes, 2014.

351 pàg., 23'9 x 17'1 cm, il. color (català, castellà i anglès).

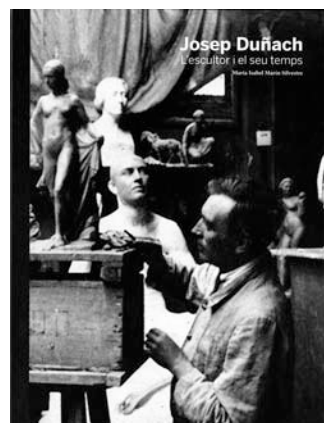
L'exlibrisme modern, iniciat a principis del segle XX, va conferir a l'ex-libris un valor propi que anava més enllà del de marca de propietat d'un llibre, convertint-lo en peça d'art que generava passions col·leccionistes. Catalunya va estar-hi molt bé representada amb artistes com A. de Riquer, J. Renart, E. C. Ricart, A. Ollé Pinell o M. J. Colom, que van treballar l'ex-libris com a expressió de bellesa. Actualment la passió per l'exlibrisme continua vigent donant lloc a nombroses associacions i congressos, com ara el XXXV Congrés Internacional d'Exlibristes de Catalunya, celebrat a Vilaseca del 23 al 28 d'abril del 2014. Aquest llibre/catàleg reuneix les aportacions dels diversos especialistes que hi van participar, a més del contingut de les diverses exposicions generades pel Congrés. La introducció de Marià Casas, president de l'Associació Catalana d'Exlibristes, facilita l'accés al coneixement d'un món selecte, erudit, apassionant i moltes vegades desconegut.

Maria Isabel MARÍN SILVESTRE (pròleg de Francesc FONTBONA), Josep Duñach. *L'escultor i el seu temps*, Barcelona, Infiesta Editor, 2014.

350 pàg., 32 x 23'5 cm, il. b/n i color (català i francès).

L'escultor Josep Duñach, deixeble d'Eusebi Arnau i autor d'obres de gran qualitat lligades al món noucentista, va patir des de l'arribada del franquisme un oblit progressiu i immerescut. La seva llarga estada a París (1904-1925) i la dedicació freqüent a l'escultura decorativa, oblidant la seva faceta més personal i creativa, són causes que justifiquen la seva llarga desaparició de l'àmbit artístic. La publicació d'aquest llibre, escrit amb gran rigor documental i artístic per la historiadora de l'art Maria Isabel Marín Silvestre, posa fi al silenci i ens apropa de forma definitiva a la figura de Duñach. Les nombroses fotografies, articles periodístics i textos inèdits que acompanyen el text, conservats curosament pels familiars de l'escultor, han permès a l'autora fer-ne un retrat exhaustiu i molt personal; alhora, la introducció de Francesc Fontbona ens posa en antecedents, situant el personatge dins del context històric i artístic que li va tocar viure.

DIVERSOS AUTORS, *Recinto modernista de Sant Pau*, Barcelona, Editorial Planeta-Fundació Privada Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, 2014.

152 pàg., 22'5 x 19'1 cm, il. b/n i color (castellà).

L'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau és una institució hospitalària amb sis segles d'existència, declarada Patrimoni Mundial per la Unesco l'any 1997. Creada pel rei Martí l'Humà al segle XV ha esdevingut un dels pilars de la societat catalana a nivell científic, sanitari i també artístic. Aquest llibre, de caràcter divulgatiu i profusament il·lustrat, es centra en l'estudi multidisciplinar del recinte modernista projectat per Domènech i Montaner amb el mecenatge del banquer Pau Gil. Els seus orígens, l'activitat hospitalària, el disseny arquitectònic, el llegat de Pau Gil o el procés de rehabilitació iniciat l'any 2009 són descrits amb detall per diversos especialistes, entre ells Leopoldo Gil Nebot, familiar del banquer i arquitecte hospitalari. El rigor dels textos i les fotografies que els acompanyen, d'arxius públics i privats de Barcelona, fan del llibre una publicació a tenir en compte de cara al coneixement artístic del conjunt modernista.

Francesc MIRALPEIX I VILAMALA, *Antoni Viladomat i Manalt 1678-1755. Vida y obra*, Girona, Museu d'Art de Girona, 2014

541 pàg., 32 x 25'2 cm, il. b/n i color (català).

Aquest llibre-catàleg escrit per l'especialista Francesc Miralpeix i Vilamala i publicat pel Museu d'Art de Girona, esdevé l'estudi crític més complet publicat fins ara sobre el pintor Antoni Viladomat i Manalt. L'edició es realitzà dins del marc dels actes commemoratius del 1714 i acompanyà les diferents exposicions sobre el pintor que es realitzaren simultàniament al Museu de Mataró, al Museu-Arxiu de Santa Maria de Mataró, al Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal i al Museu Nacional d'Art de Catalunya durant el 2014. L'autor revisa i amplia les dades contingudes a la seva tesi doctoral, llegida l'any 2005, fent també nombroses aportacions inèdites. S'estructura en dues parts ben diferenciades: la primera analitza detalladament la biografia, trajectòria artística i fama pòstuma del pintor, i la segona constitueix el catàleg raonat de l'obra. La seva lectura ens descriu i justifica les raons que han convertit Viladomat en un referent de l'art català del Set-cents.

